

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

ZÁŘÍ 2003 *** ROČNÍK IV.*** ČÍSLO 9

Cítát inspirující:

... kupříkladu kniha, údajný přítel člověka. Tolik jich bylo sepsáno a kdo se z nich poučil, mladá paní, nikdo. Vyvádíme v životě stále stejné kopance, kniha nekniha.

Richard Crha - Amnestie cvoků

Deset mužů

V životě jsem se setkala s mnohými lidmi, ovlivnili mě ženy i muži, ale existuje pouze desítka mužů, kteří vstoupili do mého života a zanechali v něm trvalé otisky:

1. otec, který mě zplodil,
2. učitel češtiny, který mě naučil správnosti první myšlenky,
3. středoškolský spolužák, který mě připravil o panenství,
4. kamarád, který mě v době bouřlivého dospívání několikrát zachránil před propastí,
5. o mnoho let starší přítel, který ve mně probudil ženu a pomohl mi objevit netušené,
6. první a poslední šéf, kterého jsem byla ochotna akceptovat a který mi ukázal jak v praxi zvládnout teorii mezních okamžiků,
7. první manžel, s nímž jsem povila syna,
8. syn, který mě postavil do role matky,
9. druhý manžel, v němž jsem našla všechno to, co jsem hledala,
10. šéfredaktor novin, který byl jako první ochoten mé myšlenky veřejně publikovat,
ale jen jednoho z nich bych si vzala na pustý ostrov.

29. března 2003

JANOVA

ČESKO – SLOVENSKO : DESET LET PO ...

V literární příloze Práva Salon (číslo 324, 10.července 2003) jsem četl rozhovor se slovenským režisérem a hercem Jurajem Nvotou, kterého zná česká veřejnost např. z filmu Tichá radost. Celý článek jsem si přečetl se zájmem, ale nejvíce mě zaujala pasáž věnovaná náladám Slováků vůči Čechům deset let po rozdělení federace. A odpověď si dovoluji odcitovat: „*Myslím si, že to špatné už pominulo. Je důležité, že na obou stranách nezanechalo rozdělení zasuté výtčky a vášně, které by mohly v budoucnu explodovat. Na*

kabelové televizi můžete na Slovensku vidět všechny české televizní stanice, můžete si koupit české knihy a časopisy. Ani mezi dětmi neklesá porozumění češtině, což ovšem nelze říct o českých dětech a slovenštině. Jim hrozí, že možná slovensky už rozumět nebudou, což je vaše nevýhoda. Naučit se cizí jazyk bývá obtížné a my to máme usnadněné tím, že naše jazyky si jsou tolik podobné.“

Sám mám stejnou zkušenost, co se týče českých dětí. Na dovolené jsme v rámci zájezdu po Chorvatsku navštívili Pulu, provázela nás po tomto městě plném historických zajímavostí rodilá Slovenka, jméno si již bohužel nepamatuji. Vysvětlila nám, že již řadu let žije v Chorvatsku, kam se provdala, ale ani po letech nezapomněla krásnou mateřštinu. Je pravda, že tu a tak se jí připletlo chorvatské slovíčko, ale vždyť i chorvatština je jazyk nám velmi blízký. Pozoroval jsem děti, tak první druhá třída, narodily se již po rozdělení Československa a slyšel jsem je, jak říkají rodičům: „**Mami, já té paní vůbec nerozumím?**“ A to uplynule teprve deset let. A tak jsem rád, že se uskuteční Prochorův návrh, cesta na Slovensko, abychom my přednesli našim bývalým spoluobčanům český jazyk a věřím, že stejně potřebné by bylo, kdyby zase oni jednou přijeli do Čech, aby nám připomínali ty svoje „marhule, čučorietky, olovranty,“ a další slova, jejichž významu nebudou naše děti, a za pár let možná i my, rozumět. Vždycky si vzpomenu na vojnu, kde se to hemžilo „chalany“ ze Slovenska, ačkoliv jsem vojákoval v Tachově. Byla to zvláštní symbióza. Občas se mně po ní zasteskne, stejně jako po fotbalových přenosech Karola Poláka. Vzpomínám si, jak jsem rád slyšel slovenštinu, když jsme bloudili v Itálii, přiznávám se, že Slovákům fandím v hokeji víc než našim a jejich titul z roku 2002 jsem oplakal.

Když už se rozpadla společná republika, doufám, že se budeme stále scházet jako lidé, přátelé, kamarádi, kteří si rozumí, pro něž nebude problém mluvit jedním či druhým jazykem. Literatura má tu moc napravovat politické kotrmelce, a tak doufám, že naše první cesta do Martina nebude první a poslední, že to bude jen začátek další konkrétní spolupráce lidí se stejnými zájmy, které nerozdělí žádná hranice. Přiznám se vám, že když končí česká hymna, sám pro sebe si ještě stále, po deseti letech, pobrukuji „Nad Tatrou sa blýska ...“

Václav

ŘEKNI MI, CO ČTEŠ ...

ČLOVĚK BEZ OSUDU

Imre Kertész

Před časem jsem vám slíbil, že si rád přečtu nejznámější knihu maďarského nositele Nobelovy ceny za literaturu pro rok 2002 Imre Kertésze, a tak tedy nyní dle slibu činím.

Kertész ve své knize popisuje svůj vlastní osud, osud židovského chlapce, který se na sklonku 2.světové války (na jaře 1944) dostává do soukolí nacistických koncentračních táborů v Osvětimi, Buchenwaldu a Zeitzu. Autor, tehdy ne ještě patnáctiletý chlapec, vnímá svět kolem sebe jako naivní dítě, hledá smysl i řád v mašinérii zabíjení, třeba i na rampě v Osvětimi stále doufá v zařazení do pracovního tábora a lepší zacházení. Popisuje přerod lidského mláděte v trosku, jak si sám uvědomuje, jak se tělo mění a zcela běžné věci v normálním životě se stávají nedosažitelným snem. Hrůzy koncentráku jsou zde zachyceny v plné nahotě a přece jinak než jak známe z pera dalšího autora s podobným osudem – Arnošta Lustiga. I nevědomě jsem právě tyto dva autory při četbě srovnával. Lustig je dle mého názoru čtivější (více jej znám, četl jsem řadu jeho knih a vychází z českého pohledu na válku), Kertész je spíše nezúčastněný pozorovatel, podává výpověď, svědectví a především překvapivé jsou i myšlenkové vývody, které autor při návratu domů sděluje svému okolí. Z knihy jsem si také uvědomil anomálie maďarského pohledu na válku (Maďarsko jako spojenec fašistického Německa, pozdní řešení židovské otázky oproti Protektorátu).

Ke knize vydané v nakladatelství Academia připojila Neobvyklý doslov překladatelka Kateřina Pošová, která prožila stejný osud jako Kertész. Žila tehdy v maďarských Košicích a v srpnu 1944 se dostala také do koncentračního tábora.

Kniha je protiválečná, protifašistická a myslím si, že maďarskému autorovi Nobelova cena patří po právu, i kdyby již žádné další knihy nenapsal a nevydal. V doslovu je také napsáno, že autor dokázal „sdělit nesdělitelné“ (jak říká Elie Wiesel) věcně, nesentimentálně, místy až ironicky, ba humorně. Je ovšem otázkou, zda se dá psát humorně kniha z prostředí koncentračního tábora?

Neváhejte a sáhněte po Člověku bez osudu (ve světě známém jako Bezosudovost), stejně jako já si rád přečtu i další autorova díla, např. Kaddiš za nenarozené dítě. Asi už tušíte, že autor opět hledá odpověď na nezodpovězené otázky z koncentračního tábora.

Václav

SLOVENSKÁ LITERATURA

V dnešním pátem a posledním pokračování po stopách slovenské literatury, bych se chtěl podívat na literární spolky, soutěže a další zajímavosti. Tentokrát mně velmi pomohly internetové stránky www.litcentrum.sk , kde můžete najít i celou řadu dalších důležitých informací. Bude to tak trochu telegraficky, protože si myslím, že v kom jsem svými exkurzemi na Slovensko vzbudil zájem o literaturu našich přátel, ten si již sám poradí a najde vše potřebné, neboť na internetu je množství informací o slovenských autorech, nakladatelstvích, knihách a všim, co s literaturou souvisí. Takže snad moje následující řádky pomohou v první orientaci.

Organizace spisovatelů na Slovensku

Slovenské P.E.N. centrum, prezident Gustáv Murín, 1.místopředseda Ireney Baláž, adresa: Laurinská 2, Bratislava, 81508 .

Asociácia organizácií spisovateľov Slovenska (AOSS), Laurinská 2, 815 08 Bratislava , Předseda: Vasil' Dacej

Spolok slovenských spisovateľov, Předseda: Ján Tužinský Tajemník: Pavol Janík Adresa: Laurinská 2, 815 84 Bratislava 1

Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry , Laurinská 2, 815 08 Bratislava Předseda: PhDr. Anna Šebestová

Slovenská spoločnosť prekladateľov umeleckej literatúry , Laurinská 2, 815 08 Bratislava Předseda: PhDr. Milan Richter

Združenie vydavateľov a kníhkupcov SR , Michalská 9, 815 82 Bratislava Prezident: Dr. Alexius Aust

Združenie slovenských literátov Svojpomoc, Palisády 35, 811 05 Bratislava Předseda: Miroslav Pius

Známé literární kluby

- Literární klub GENERÁCIA pri Miestnej knižnici Bratislava-Petržalka
- Literární klub FONTÁNA klub začínajúcich autorov
- Literární a hudobný klub HLAVA XXII
- 1SLW - prvý slovenský literární webring

Nejznámější literární soutěže

WOLROVA POLIANKA

Nejstarší literární soutěž pro začínající básníky, soutěž si zachovala celostátní charakter na počest Jiřího Wolкера, který se ve Vysokých Tatrách léčil. Organizátorem je Asociace organizací spisovatelů Slovenska (AOSS). Regionálním organizátorem je Městská knihovna v Popradě.

JAŠÍKOVE KYSUCE

Soutěž pro začínající prozaiky pojmenovaná po spisovateli Rudolfu Jaškovi, jeho velká část je spojená s Kysucami. V roce 2002 se konal 34.ročník. Hlavním organizátorem je spolek slovenských spisovatelů. Organizátorem je Kysucká knihovna v Čadci.

LITERÁRNA SENICA LADISLAVA NOVOMESKÉHO

Soutěž pro mladé básníky a prozaiky pojmenovaná po Lacovi Novomestském, který v Senici prožil část života. Soutěž se orientuje především na středoškoláky a vysokoškoláky. V roce 2002 se konal 16.ročník. Hlavním organizátorem je Národní osvětové centrum. Vyhodnocení se koná v Senici.

LITERÁRNY ZVOLEN

Soutěž členů literárních klubů a kroužků, která má tři postupové stupně: regionální, celostátní a mezinárodní. V loňském roce se konal 10.ročník. Hlavním organizátorem je Národní osvětové centrum. Vyhodnocení se koná ve Zvoleně.

LITERÁRNA SÚŤAŽ JOZEFA BRANECKÉHO

Středoškolská soutěž pojmenovaná po Jozefu Braneckém, který žil v Trenčíně, kde se soutěž koná. Hlavním organizátorem je Místní odbor Matici slovenskej. Patří do VÚC Trenčín.

MÚZA 2002

Soutěž pro žáky základních a středních škol v oblasti prózy i poezie, organizátorem je Nadace Prométheus Michalovce, kde se koná i vyhodnocení.

PETRŽALSKÉ SÚZVUKY FERKA URBÁNKA

Soutěž pro všechny věkové kategorie je spojená s Literárním klubem Generácia při Místní knihovně v Petržalce. V roce 2002 se konal 12.ročník.

PONITRIE VALENTÍNA BENIAKA

Soutěž v přednesu slovenské a světové poezie, soutěž má předkola a nejlepší se setkají na finále v Chynoranech, rodišti Valentína Beniaka. Soutěže se účastní i zahraniční interpreti a v loňském roce se konal 9.ročník. Organizátorem akce je Místní odbor atice Slovenskej v Chynoranech

Zajímavosti

Pro celou řadu zajímavých informací si můžete zajít na stránky www.enigma.sk. Zaujala mně především část nazvaná **Chcem vydat' knihu ...**, kterou připravil Mgr. Vladimír Preložník (vydavatel). Myslím si, že jeho rady jsou obecně platné i pro české autory, i když se cenové relace mohou trochu lišit. Autor všechny utěšuje, že totiž každý má možnost vydat si vlastní

knihu, i když pochopitelně záleží na tom, kolik je ochoten obětovat (nejen peněz, ale i času, umu atp.).

Z celého článku si dovolím jenom několik krátkých ukázek (ve slovenštině):

„ O vydání knihy na náklady vydavateľstva uvažujte, ak odhadujete predaj knihy na min. 2000 výtlačkov. Ináč sa ani neunúvajte - iba ak by ste mali vo výhlade nejakých sponzorov. Ak by sa predalo vašej knihy viac ako 5000 ks, môžete rátať so slušným honorárom.“

„Ak vám tento seriál pripomína akýsi Malý kurz podnikania, nemýlite sa. Doba je naozaj už zrelá (ba až prezretá) na to, aby sa zo zakríknutých, nesvojprávnych občanov totalitného štátu, hroziacich sa myšlienky, že by mohli (mali) urobiť niečo bez povolenia, usmernenia, jednoducho slobodne, stala sebavedomá generácia, veriacia vo vlastné sily, majúca odvahu experimentovať a realizovať svoje sny aj za cenu obetí a strát. Platí to v plnej miere aj pre spisovateľov a vedcov. "Ďapákovcom" v 21. storočí rozhodne ruže nepokvítňú. Rozoznáte ich ľahko: iba nadávajú, ako je zle a čakajú, že ich niekto "spasí".“

Tolik tedy rada ze Slovenska a na úplný závěr rychlokurzu slovenské literatury vám nabízím pohled odborníka na slovenskou literaturu, a to PhDr. Vladimíra Petrika, Csc. Súčasná slovenská literatúra (viz stránky www.litcentrum.sk/slovlit/). Myslím si, že třeba právě u zmiňovaného autora najdete skutečný pohled na slovenské literáty, já jsem se pouze snažil zachytit některé důležité momenty a rozhodně se nepovažuji za odborníka na slovo vzatého.

Mně samotnému dalo ono pátrání mnoho, především jsem poznal, že slovenská literatura žije dál svým životem, přináší na světlo světa nové autory, nové knihy, což je nejdůležitější. Přesvědčil jsem se o platnosti onoho starého známého „vím, že nic nevím“, neboť jsem v květnu, psal jsem tehdy první část, doufal, že vše podstatné můžu obsáhnout v několika stránkách, snad dvou pokračováních. Teď už vím, že i kdybych v Kobře věnoval slovenské literatuře dvanáct pokračování, pořád budu na počátku oné zajímavé cesty seznamování se ... Věřím, že jsem svým povídáním pomohl vám v orientaci a především dokázal, že po rozdělení bývalé federace na Slovensku život neustal, že je dobré a potřebné zajímat se i o to, jak tam jde svět dál, a to nejen okem „Eugena Kordu“ a jedné nejmenované komerční televize.

O životě na Slovensku se můžeme dozvědět mnohem víc třeba při četbě knih současných slovenských autorů. Co je trápí? Jak žijí? Jak vidí svět na počátku 21. století?

Tak tedy: SLOVENSKÁ LITERATURO – přeji vše dobré a někdy brzy zase „dovidenia“ a „dopočutia“!
Václav

CTIRAD

Milan CILER

Někdy prostě den začne tím, že se ráno posadíte na naleštěné záchodové prkénko, a když je po všem, zjistíte, že došel toaletní papír. Po pravdě řečeno : člověka zrovna nehodí do pohody, když se jako ninja musí v předklonu s podkasanými kalhotami plížit chodbou do ztemnělého šatního koutu, který se nachází na jejím konci, aby si z police vzal osudovou bílou roličku.

Uvažoval jsem v této situaci pořídit si domů skateboard, ale nakonec jsem usoudil, že prostor pro poježdění je příliš úzký a vzhledem k tomu, že mi jeden takový zážitek stačí na celý život a také proto, že list aloe je v podobných případech pro aplikaci nevhodný, rozmístil jsem k nabíleným stěnám chodby keramické květináče se dvěma vysokými fikusy obrostlými velkými zelenými listy.

Co naplat, společné soužití se spolubydlícím, který v těle nemá kousek zodpovědnosti, není nijak snadné, ale co mi zbývá, když majitel bytu chce tak nehorázné nájemné..

Ctirad je vášnivý entomolog. Nevím, zda alespoň trochu tušíte, co to znamená. Předpokládám, že většině lidí to brzy dojde, zvláště ulehnou – li přímo na jehelníček entomologických špendlíků, důmyslně zastlaný v příkrývce jejich vlastní postele, který se tam dostal bůhvíjak.

Tedy, povím vám, tahle nedobrovolná akupunktura krátce před usnutím, při které vám z otékajícího zadku náhle až příliš starostlivý Ctirad vytahuje jednotlivé jehličky, nepatří zrovna k zážitkům, které je nutné prožít na vlastní kůži. A to, prosím, naprosto pomíjím fakt, že někdy v nedávné minulosti tentýž špendlík zřejmě trčel z prdelky nějaké psi, koňské či ovčí blechy! V takovou chvíli bych nejraděj okamžitě zamířil do nedaleké hospody, protože silící potřeba podělit se o právě prožité trauma s někým chápatým, nasazuje křídla i tak usedlým osobám jako jsem já. Z předchozích řádků vyplývá, že brání se a být ve střehu je čirá nezbytnost. A každý, kdo taková opatření podcení, je bohupustý lajdák. Jako příklad bych uvedl starého mládence pana Hanýska, chovatele hrubosrstých jezevčků žijícího o jednu etáž pod námi, který se nezdráhal pojmenovat své tři milé pejsky Rommel, Goebbels a Goring, aby zastrašil příliš vdavekchtivou sousedku. Jeho příklad mi vnukl myšlenku, že spolubydlícího ano, ale entomologa nikdy!

Soužití se Ctiradem opravdu nebylo vůbec jednoduché a když se na celou věc podívám v zrcadle minulosti, nedivím se ani jeho bývalé ženě, že se s ním dala rozvést. Vlastně bych jen těžko dokázal spočítat všechny jeho večerní lovy hmyzu, kdy s příšerným štracháním naprosto necitlivě instaloval na společný balkón vysokou stojací lampu se stínidlem, aby na její jasné, žluté světlo přilákal všechny ty lišaje, přástevníky a jiné noční můry. Po čase se mi přiznal, že stejné nutkání mívál i během svého krátkého manželství, kdy namísto vášnivých nocí strávených ve vyhřáté posteli vedle krásné novomanželky, pobíhal v noci venku okolo poblikávající žárovky podobného svítidla, neboť pohlavní dymorfismus jistých druhů nočních motýlů mu prostě připadal půvabnější. Snad se mi proto nebudete divit, když jsem začal vymýšlet, jak se ho ve vší počestnosti zbavit!

Tytam jsou doby, kdy bylo možné máčet ve Vltavě podvodné kupce, řemeslníky či pekaře, kteří šidili správnou míru. Stejně marné je rozčilovat se, nadávat nebo vyčítat někomu, kdo taková slova bere vážně asi jako 15x trestaný kapsář kázání novokněze. Jediný způsob, jak potrestat takové individuum, spočívá v metodě přímého šoku, čímž v první fázi myslím drobnou lest, v té druhé přímou likvidaci jeho milovaných sbírek.

Nedovedete si představit tu úžasnou úlevu a marcipánově sladký pocit zadostiučinění, když si nevítaný kolega narychlo balí své saky paky, aby udělal zamyky zamyky navždycky. A přitom vše bylo tak prosté : Do jeho věčně neuspořádaných věcí stačilo vhodně zasunout fingovaný novinový článek o nenadálém objevu nového druhu červené mšice parazitující na vinných kulturách kdesi na Břeclavsku...?!

TIP NA ČTENÍ aneb ŘEKNI MI, CO ČTEŠ ...

SCHLINK, Bernhard: Předčítač

Román německého autora (nar. 1944), který se na milostném příběhu snaží řešit nebo spíše pokládat čtenáři otázky týkající se německé viny za zločiny druhé světové války. Mě kniha oslovila tím, že se věnuje hromadné vině (např. vina generace a rozřešení od potomků, vědomé přehlížení vedoucí až k tomu, že vina jakoby neexistuje) i osobní vině jednotlivce ve všedních záležitostech. Nejedná se o válečný, ale o milostný a částečně filozofický román. Pokud bude mít někdo zájem, mám knihu u sebe a ráda půjčím.

Jana

ŘEKNI MI, CO ČTEŠ ...

OSVOBOZENÉ KINO MÍR

Ladislav Pecháček

Při vyslovení autorova jména si většina z nás vybaví především filmy o „básnících“, které získaly Pecháčkovi slávu a uznání. Byl jsem proto zvědav, jak se autor, mimochodem na pár let se odmlčel, vyrovná se svojí další knihou *Osvobozené kino Mír*. Kniha získala hlavní cenu v soutěži Knižního klubu a v rekordním čase se objevila na pultech knihkupectví.

A musím říct, že mě Pecháček nezklamal. Zachoval si svůj humor, vtip a smysl pro tragikomično. Tentokrát je hlavním hrdinou krejčí Alois Očenášek a jeho rodina, především druhý mladší syn Charles, malíř, které otcovy peripetie zachycuje na svá plátna. Život Aloise Očenáška, který se narodil ještě v 19. století je spojen s Rakousko - Uherskem, prožívá 1. republiku, obě války a nakonec se dožije i sametové revoluce, aby ve věku 95 let zemřel. Pecháček líčí život nejen krejčího, který šije pro řadu politických veličin (např. pro Zápotockého, se kterým byl v koncentráku), ale dokáže uplatnit i svoje léčitelské schopnosti, takže v jeho prádelně hledá ztracené zdraví řada potentátů (sovětských i našich, nakonec i prezident Svoboda). Očenášek se díky své zvláštní schopnosti setkává i se Stalinem (předpoví jeho brzkou smrt), prochází kriminálem 50. let 20. století, ale díky kontaktům na vyšší místa je umožněno jeho staršímu synovi vystudovat medicínu. Zde zřejmě Pecháček tak trochu vzpomíná na svoje studentská léta na vysoké škole v Hradci Králové (nakonec na cvičišti na Plachtě jsem měl taky tu čest, i když o pár let později než Pecháček jako posluchač vojenské katedry).

V knize není nouze o úsměvné situace, i když život „není vždycky peříčko“. Osud si zahrává s dalšími postavami, které jsou jednou v kurzu, aby v zápětí upadly v nemilost režimu. Pecháček vše řeší s nadhledem a pokládá tak čtenáři celou řadu otázek a možností zamyslet se nad minulostí našeho národa i sebou samým.

Nevím, co bych Pecháčkovi vytknul, snad jen že je někdy upovídaný až příliš, ale těch 400 stránek za přečtení stojí. Myslím si, že kniha získala právem ocenění Knižního klubu. Po přečtení jsem tak trochu porovnával právě představené dílo s romány Michala Viewegha. Pochopitelně, že jde o nesouměřitelné kategorie, ale ... podle mého názoru je Pecháček skutečná extraliga ve svém oboru, zatímco někteří do nebe vynášení autoři mají do Pecháčka hodně daleko.

Václav

ČTENÁŘI A KNIHY

Náhodně jsem na internetu narazil na stránky, které vypadaly hrozně (<http://sorry.vse.cz/~xpava05/bakalarka-ctenari-a-knihy-odevzdano.doc>, dle adresy), ale když jsem je otevřel, zjistil jsem, že se jedná o bakalářskou práci Antonína Pavlíčka na Univerzitě Karlově, Fakultě sociálních věcí, katedře žurnalistiky na téma Čtenáři a knihy (konzultantem je doc. PhDr. Jan Halada, Csc.). V práci, kterou si lze přečíst na internetu celou, jsem našel řadu zajímavých zjištění. Zaujala mě především část 5.3. Čtenářské průzkumy z let 200-2002, kde autor prováděl šetření knižního trhu.

Tak například na otázku, zda je nabídka knih bohatá odpovědělo ano ve všech průzkumech více než 80% dotázaných. O přehlednosti nabídky se kladně vyjádřilo okolo 30%. A co si myslíte o tom, kolik knih si lidé koupí průměrně za měsíc? Třetina dotázaných si nekoupí ani jednu, 30% jednu a čtyři a více knih jen 9%, zatímco v roce 1994 to bylo až polovina dotázaných.

Okolo 76% dotázaných se považuje za pravidelné čtenáře, u mužů je to 67%, ženy mají převahu (82%). Poměr návštěvnosti knihoven vyznívá také ve prospěch žen 79%: 55%. Zajímavá je informace, že lidé nemají v oblíbené knihy, které nejprve shlédli na filmovém plátně. Nevím, jakou radost by měl Václav Klaus z údaje, že knihu považuje za zboží jen jeden člověk ze sta, zatímco 56% ji považuje za kulturní statek. Největší procentuální neshoda mezi oběma pohlavími panuje v pohledu na to, zda se člověk v životě obejde bez knih. Zatímco téměř 27% mužů neshledává knihy k životu nezbytnými, z žen takto smýšlí jen 5%.

Věřím, že obhajoba práce dopadla výborně a pokud máte zájem dozvědět se víc o čtenářích a knihách, na výše uvedené adrese máte možnost. Václav

ICH - NEBO ES - FORMA ?

Vážení LISáci, dovoluji vám obtěžovat dotazem? Přemýšlíte o své tvorbě? Napište do Kobry, jak si při psaní povídky počínáte, když se rozhodujete o tom, v jaké osobě budete dílo vyprávět. Vyhovuje vám spíše osobní výpověď v první osobě (ich- forma) nebo raději působíte jako pozorovatel a z výšky taháte za šňůrky hlavní postavy vašich próz (es - forma)? Která z uvedených možností vám více vyhovuje?

Přiznám se, že jsem si mnohokrát vyzkoušel obě možnosti, sám nevím, kterou bych upřednostnil. Osobně si myslím, že třetí osoba je jednodušší, hlavní hrdina není tolik spojován s postavou autora, proto jsem se třeba v novele Jak na Nový rok rozhodl pro es- formu. Ale má to i svoje úskalí, protože třeba při přímé řeči se mně občas stávalo, že jsem okamžitě přešel i v dalším textu do 1. osoby. Ono je asi umění odhadnout, kdy kterou formu použít. Obě mají svoje opodstatnění, ale přece jenom jsou autoři, kteří jednu formu upřednostňují.

Co vy si o tomto problému myslíte? KOBRA čeká na odpověď! Václav

Literární soutěž - ČESKÁ POVÍDKA 2003

Nakladatelství Listen ve spolupráci s deníkem Mladá fronta Dnes a s Literárními novinami vyhlašuje literární soutěž o nejlepší původní české povídky. Soutěže se mohou zúčastnit jednak autoři pořadatelem přímo vyzvaní, jednak **každý autor, který má již na svém kontě alespoň jednu řádně vydanou a celostátně distribuovanou knihu**. Lze zaslat původní, dosud nepublikované povídky o rozsahu 7 až 10 normalizovaných stran (dodržení horní hranice není bezpodmínečnou podmínkou), psané a vytištěné na počítači, ve třech exemplářích. Téma je libovolné, vzhledem k možnému publikování v knihách Nakladatelství Listen jsou vítány zejména povídky milostné, humorné, povídky zachycující vztahy mezi generacemi a také příběhy odehrávající se na libovolném místě na světě, které ovšem autor dobře zná, takže cizí prostředí tu nebude pouhou kulisou. Práce zašlete pokud možno zároveň také na disketě. **Uzávěrka je 20. října 2003.** Adresa: Nakladatelství Listen, Hellerova 10, 586 01 Jihlava.

(Další informace je možno najít na www.sweb.cz/martina.bittnerova/, odkud jsem i čerpal dnešní soutěž. Děkuji Martině Bittnerové za jednu z nejprehlednějších stránek na internetu ohledně literárních soutěží.) Václav

PROCHOROVINY

Na počátku září (1.září) spatřilo světlo světa letošní deváté číslo zvěstí z Jičina a okolí Prochoroviny. V literární příloze se tentokrát představuje sám Prochor a jeho zamyšlení Jak se pozná puberta . Zaujal mě právě tento mikrofejetonek a především jeho poslední část:

„Vždyť mi si vlastně tu pubertu prožíváme všichni. A nepřetržitě. Někdy je to s námi opravdu těžké vydržet.“

Nechybí ani další zajímavé články, například Kozi mejdan či Ohlasy z radnice reakce na technopárty u Kopidlna. Nejlépe však Prochoroviny vystihuje závěrečná zprávička : *„Na Kosti zřídili mučírnu, v Jičíně na internetových stránkách města moderovanou diskusi s registrovanými účastníky.“*

(Kontakt na Prochoroviny prochor.jc@tiscali.cz .)

Václav

REDAKČNÍ UPOZORNĚNÍ

Vážení přátelé,

pokud chcete přispět do Kobry vlastní literární prací nebo aktuální reakcí na některý článek či čímkoliv jiným (upoutávky na akce, pozvánky atp.), upozorňuji, že **redakční uzávěrka je do 10.dne v příslušném měsíci**. Snažím se, aby KOBRA vyšla vždy do 15.dne měsíce, takže jen opravdu důležitá sdělení bych se pokusil zařadit na úkor některých nadčasových článků a příspěvků (např. Řekni mi, co čteš).

Zároveň upozorňuji, že již chystám silvestrovskou přílohu KOBRY, která vyjde s prosincovým číslem. Je sice září, ale mám již prakticky 80 % Kobry v pracovní verzi, takže pokud chcete něčím přispět, prosil bych o zaslání **nejpozději do 10.listopadu 2003**.

KOBRA by měla být interním zpravodajem nás všem, nemůžu pochopitelně nikoho nutit, ale pokud vás napadne třeba zajímavý námět na úvodní fejetonek, pošlete jej. Mám sice svoji určitou zásobu s předstihem na 2 až 3 měsíce, ale zajímavé fejetony i s vašim fotem rád zveřejním.

Zároveň se snažím reagovat i na většinu diskuzních příspěvků, které do KOBRY přijdou, přivítám, když se přidají i další autoři, nejen stále stejná jména. V roce 2004 začne vycházet již 5.ročník, jsem rád, že se mně podařilo udržet jej a pravidelně měsíc co měsíc vydávat, i když se přece jen trochu mění. Nakonec i moje opatrnické pojmenování – OBČASNÍK – (použil jsem jej proto, kdybych neměl čas), nemá svoje opodstatnění, neboť vycházíme každý měsíc.

Přispívejte samozřejmě i do ČAJE, třetí číslo vyjde v říjnu 2003. A v říjnové KOBŘE se můžete těšit na reportáž z cesty na Slovensko, takže KOBRA překročí i státní hranici.

Byl bych rád, kdyby KOBRA nebyla jen moje vypiplané dítě, ale stala se věcí nás všech.

Václav

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů

Vydává Literární spolek při Městské knihovně v Jičíně jako interní tiskovinu.

Připravil : Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Ročník 4. Číslo 9. Září 2003 .

(16. září 2003)

www.kobra.zde.cz